

By og Miljø

Referat fra møde i Grønt Råd den 5. september 2019 på Hillerød Rådhus

Sagsnr.: 09/45499

Til stede: Michael Liesk (ML), Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité i Hillerød (DN)
Hans Mølbæk (HM), Naturhistorisk Forening
Jørgen Jacobsen (JJ), Danmarks Jægerforbund
Jørgen Schultz (JS), Hillerød Samvirkende Idrætsforeninger
Kaj Larsen (KL), Danmarks Sportsfiskerforbund
Anna Thormann (AT), Naturstyrelsen Nordsjælland
Stig Englund (SE), Dansk Ornitologisk Forening Nordsjælland (DOF)
Inge Christoffersen Holding (IC), Nordsjællands Landboforening
Rie Lind (RLIN), Hillerød Kommune
Søren Ferdinand Hansen (HANSO), Hillerød Kommune

Oplæg fra:

Marianne Brink Sørensen (MBS), Hillerød Kommune

Afbud: Esben Aarslev, Nordsjællands Museum
Annemette Schoeller (AMS), Friluftsrådet

Referant: Stine Schwartz, Hillerød Kommune

---

1. Velkomst ved formand for Grønt Råd – Rie Lind, afdelingschef i By og Miljø

Opfølgning på referat fra sidste møde

- Grundvandsråd – er der nyt om mødedato?
RLNI orienterede. Mødet er forsinket pga. sagsbehandling af grundvandsspørgsmål i relation til store byggesager. Det forventes at det første møde afholdes ultimo 2019. På mødet i grundvandsråd vil der skulle drøftes bl.a. indsatsplan for grundvandsbeskyttelse og strategi for implementering af tillægsaftale til aftale om pesticidstrategi 2017-21 i de boringsnære beskyttelsesområder. I forhold til BNBO mangler vi stadig en bekendtgørelse og vejledning for, hvordan pesticidaftalen implementeres i lovgivningen.
- Teglårdssøen – biomanipulation, hvordan går det? Beslutning om at der gives en status på projektet på næste møde.

- Faunastriber – status?
IC gav en kort status. Der er nu 17 landmænd med fra de 5 deltagende kommuner i Nordsjælland – og mange af de tidligere etablerede faunastriber eksisterer stadig. Sidste år havde faunastriberne det svært pga. tørken. Faunastriberne, der blev etableret i år har til gengæld haft gode vækstbetingelser, og med artsvalget er der sikret lang blomstring, og det ser ud til, at der er kommet flere agerhøns.

2. Nyt fra medlemsorganisationer – bordet rundt

Nordsjællands Landboforening:

Foreningen følger med i fredningssagen omkring Esrum Sø og er på vegne af de mange involverede lodsejere meget utilfredse over den mangelfulde borgerinddragelse.

Foreningen har arbejdet med etablering af markvildtlaug, hvor en række større lodsejere med større jordbesiddelser går sammen om at etablere føde- og levesteder også for vildtet. Dette er ud over projektet faunastriber.

Der er Åbent landbrug 15. september – hvor mange landbrug tilbyder gratis adgang. Det er et meget populært arrangement, og en rigtig god måde at vise landbruget frem for omverdenen. Fødevarer-netværket Smag på Nordsjælland arbejder med bl.a. gårdmarkeder.

DOF:

Er også optaget af fredningssagen omkring Esrum sø. DOF deltog i det nyligt afholdte offentlige møde i fredningssagen og den efterfølgende besigtigelsestur, og de vil udarbejde høringsvar. Er bl.a. bekymret over det planlagte stiforløb, og bekymret for om naturen får plads til at være sig selv. DOF mener, at det bliver svært at holde stien udelukkende som gangsti, hvordan vil man håndhæve, at cykler ikke må køre på stien?

DOF har fået en henvendelse omkring udvidelsen af Selvskov Stadion og det kraftigere lys – en borger spørger, om det kan påvirke fuglelivet? Det mener DOF dog ikke umiddelbart det vil, selvom stadion ligger tæt op af et Natura 2000 område.

Mountainbike kørsel i skovene, DOF har udarbejdet et notat med deres holdning til dette. DOF vil gerne drøfte notatet på et møde i Grønt råd. DOF vil sørge for, at notatet bliver sendt ud til medlemmerne af Grønt råd.

NST:

Har i samarbejde med DOF opsat WEB-cam på ørnereden i Gribskov, hvor alle via facebook har kunnet følge med i, hvordan ungerne vokser. Dette samarbejde har fungeret rigtig godt. Arbejder på projekt om biodiversitetsskov og urørt skov. 40 % af de nationale udpegninger findes i NST Nordsjællands område. Arbejdet inkluderer forvaltningsplaner for 7 områder, som både omhandler store og små vådområder. Forvaltningsplanerne kommer i høring lige før jul. Udfordringen er, hvordan man får engageret flere borgere. Hertil sagde JJ, at det er vigtigt, at der er opmærksomhed omkring bekæmpelse af mink i vådområderne.

Det er Svampetid, og der er virkelig mange svampe i skovene. Interessen for at samle svampe er generelt stigende, og der er rigtig mange ude på jagt efter dem.

Danmarks Sportsfiskerforbund:

Kører forsøg med dødt ved i vandløbene, som er godt for insektlivet og samtidig giver skjul til ørreden. Foretager desuden rensning af gydebanker.

Arbejder for at få nedsat et fast vandråd, så man bedre kan fastholde viden.

Samarbejder fortsat med skolerne og har i år samarbejde med Kornmarksskolen og Hanebjergskole, som begge ligger tæt på vandløb, det gør logistikken nemmere for skolerne.

Hillerød Samvirkende Idrætsforeninger:

Er også optagede af fredningssagen omkring Esrum sø. Foreningen repræsenterer bl.a. cyklister, og de forstår ikke, hvorfor cyklister ikke skal have adgang til stien. Hvis det skyldes, at stien går tæt på havørnereden, bør stien flyttes, så alle får adgang.

Danmarks Jægerforbund:

Har igen i år reguleret rågeunger. Der har været rigtig mange reguleringer på private arealer, og det skulle gerne betyde en væsentlig reduktion i råger de næste år. I alt er 761 rågeunger nedlagt.

Arbejder desuden med fangst af mink.

Har også arbejdet med indfangning af ræve, sat rævefælder op, men det fungerer ikke så godt. Der er kun tale om ræve, som færdes bynært og er til gene for borgerne, her er der bl.a. tale om problemer med høns og kaniner, sandkasser i børnehaver og lign. Det afledte en diskussion omkring behovet for indfangning af ræve, borgerne skal vel sørge for at deres dyr er beskyttet i et bur. Hertil sagde AT, at vildkonsulenten hos NST får mange opkald omkring problemer med ræve, og der opleves stor bekymring hos nogle borgere.

Der afholdes Naturens dag på søndag den 8/9-19, hvor der bl.a. er en masse aktiviteter på Skovskolen, og flere foreninger har en stand, herunder Danmarks Jægerforbund.

Naturhistorisk Forening:

Har arbejdet med botanik hen over sommeren.

Fuglegruppen starter op igen.

Foreningen står for svampeture i sensommer/efterår.

Danmarks Naturfredningsforening:

Var medarrangør af naturplejedag på skansebakken. Et rigtig godt arrangement, men der kom desværre ikke så mange borgere. Kunne måske skyldes, at det var svært at finde mødestedet. Arrangeres det igen til næste år, er det vigtigt, at der opsættes skilte som viser, hvor deltagerne skal gå hen.

DN er også med på Naturens dag.

Foreningen arbejder for, at Hillerød Kommune kommer med i ordningen Giftfri have.

DN har Årsmøde den 18. september, med deltagelse af DN's præsident Maria Gjerding. På mødet fortælleres bl.a. om bynatur.

DN arbejder desuden med fredningssagen omkring Esrum Sø, hvor de dagligt får henvendelser fra borgere.

Hillerød Kommune:

Grønt Råd fandt, at det er relevant, hvis kommunen også fortæller om, hvad kommunen arbejder med. Beslutning om at Hillerød Kommune fremadrettet også fortæller om aktuelle projekter.

3. Fælles folder om brug af pesticider

Er der interesse i en fælles folder mellem NMK-udvalget og Grønt Råd?

ML – i forbindelse med projektet Giftfri haver, findes der allerede en del materiale fra DN og foreningen Praktisk Økologi, som man med fordel kan bruge. DN har kendskab til en sag fra en kolonihave, hvor der blev brugt ulovlige ukrudtsmidler. Det er blevet stoppet, men det tyder på, at der er behov for oplysning.

KL påpegede, at det i forbindelse med separatkloakering er meget vigtigt, at der oplyses om, hvad der ikke må komme i kloakken, da der er risiko for skader på dyrelivet i vandløbene – det er fint med de påmalede blå fisk ved kloakristen, men der skal informeres mere.

IC undrer sig over, at landbruget er underlagt en streng lovgivning i forhold til brug af pesticider, når der samtidig ikke er samme krav til privates brug af pesticider i haver og på anlæg. Privates køb af pesticider bliver ikke registeret modsat landbrugerhvervet, hvor både sælger og køber af pesticider skal registrere og indberette til landbrugsstyrelsen. Det er rigtig godt, hvis kommunen

har en holdning til det.

SE mener, at målgruppen bør være haveejere.

AT gjorde opmærksom på, at der findes et antal ejendomsforvaltere, som hver forvalter relativt store områder. Hvis de vejledes om pesticider, vil det påvirke store arealer, og dermed gavne meget.

ML – foreslog at NMK udvalget forelægges/præsenteres for DN's eksisterende informationsmateriale.

4. Strategi for bynatur. Drøftelse på baggrund af oplæg ved Søren Ferdinand Hansen, Klima, Natur og Byplan

Hillerød Kommune afholdt en workshop om bynatur den 29/8-19. Workshopen blev holdt i Æblelunden, og der var ca. 30 deltagere. Der kom mange gode input til den kommende strategi. Strategi for bynatur omfatter alle bysamfund i Hillerød Kommune, både private og offentlige arealer. Strategien skal behandles af Natur-, Miljø- og Klimaudvalget sidst på året.

Resultatet af workshopen viste mange interessante ting, bl.a. at sundhed var en af de vigtigste og mest betydende faktorer for deltagerne i forhold til værdien af bynatur. Herefter fulgte biodiversitet og friluftsliv.

Der var også mange som tænkte i formidling og undervisning til den næste generation, samt mere borgerinddragelse/partnerskaber omkring vedligeholdelse af de kommunale grønne arealer.

Som opfølgning på workshop udarbejder Hillerød Kommune en strategi om bynatur. Strategien skal behandles af NMK udvalget i slutningen af året. I strategien arbejdes der med begrebet biofaktor som måleenhed for bynatur. Groft sagt siger biofaktoren noget om forholdet mellem det befæstede areal contra det beplantede areal. I det foreløbige udkast til strategien er der lagt op til, at biofaktoren ikke må forringes ved projekter. JS mente, at man bør have større ambitioner, og sætte som mål, at biofaktoren skal blive bedre. Det afledte en diskussion om dette er realistisk, når man ser, hvor meget nyt byggeri der er på vej alle steder. Men der er mulighed for at tilføre biofaktor mange steder, haver kan indeholde god natur, og grøn beklædning på facader og tage kan også bidrage.

I strategien er et afsnit om borgerinvolvering og formidling, hvor og herunder et muligt samarbejde bl.a. med Grønt Råds foreninger.

JS sagde, at hvis der indgås partnerskaber med flere aktører på samme område, er det vigtigt, at der informeres klart om, hvilke arealer der passes af hvem, fx hvad hører under kommunen.

Ellers risikerer man, at folk ikke rigtig selv tør gå i gang.

Det er også vigtigt, at det står meget konkret i lokalplaner, hvor meget natur og hvilken natur der skal etableres, så det ikke bare ender med græs og hæk.

Grønt Råd vil meget gerne kunne kommentere, når der er et udkast til strategien.

Før at tiltrække flere borgere til de arrangementer, som kommunen inviterer til, er det en god ide med en by- eller naturvandring, så man ikke bare sidder i et lokale – så er folk mere villige til at deltage.

5. Behov for kommunal naturpolitik. Drøftelse på baggrund af oplæg fra Danmarks Naturfredningsforening

ML sagde, at dette også blev drøftet på workshopen om bynær natur. Det er DN's opfattelse, at strategi om bynær natur rammer det som DN efterspørger fint, og vil kunne gøre det for en kommunal naturpolitik.

Derudover arbejdes der med flere politiske mål om natur, bl.a. om mangfoldig natur. Det er ikke en egentlig naturpolitik, men der arbejdes med mange ting.

SE sagde, at DOF havde regnet med noget mere end dette, og at politikken ikke kun skulle omhandle bynatur, men naturen generelt i Hillerød Kommune. Andre kommuner har lavet en naturpolitik. Hillerød har, som andre kommuner, i stedet valgt at arbejde med en strategi. Men det er rigtigt, at der arbejdes med mange ting.

6. APP til indberetning af borgertips. Oversigt og erfaringer med borgertips, og status på sagsbehandling af tip

IC har bedt om dette punkt, fordi man læser meget om app'en i pressen, og at der er mange meninger om den. Hvad er Hillerød Kommunes erfaring med den?

Hertil sagde RLIN, at der kommer ca. 3000 henvendelser om året, som Hillerød Kommune sender videre til dem, der løser opgaverne for os. Systemet generer automatisk en kvittering til anmelder.

Vi bruger systemet i forbindelse med vores driftplanlægning.

Det er et fantastisk værktøj, da borgerne bliver vores øjne – vi kan ikke selv være alle steder. Men samtidig giver det et ansvar for, at der bliver fulgt op på alle indberetningerne.

Der var enighed om, at det er vigtigt, at der forventningsafstemmes, så de der anmelder noget, ved hvad de kan forvente efterfølgende. Kræfterne skal bruges der, hvor man får mest ud af dem.

AT sagde, at NSTs erfaring er, at det er enormt ressourcekrævende med tilbagemeldinger.

7. Afledning af spildevand og regn- og overfladevand fra den kommunale Favrholm bebyggelse, Superhospital, ny station og stor parkeringsplads. Er det medtaget i den nye Miljøvurderingsrapport (tidligere VVM) for Solrødgård rensningsanlæg? Hvis nej, hvad er planen så?

Kort orientering ved Marianne Brink Sørensen, Klima, Natur og Byplan

Projekt er tilpasset, så der kommer væsentlig mindre vand ud i Havelse Å, end der gjorde ved det oprindelige projekt. Udledning til Pøle Å er den samme som i dag. Med udbygningen af de byområder, som er nævnt ovenfor, vil der komme mere vand. Ikke alle byområder vil kunne rummes i den ramme, der ligger for det projekt, der er foreslået nu, men kapaciteten på et fuldt udbygget renseanlæg vil kunne rumme byudviklingen. Arbejdet med at udbygge kapaciteten, så den kan rumme byudviklingen, er sat i gang.

IC spurgte ind til kommunens handling på de 55 ejendomme, der iflg. spildevandsplanen udleder direkte til vandløb og ikke opfylder krav til rensning. Hertil sagde MBS, at det har været en lang proces, at få styr på de ejendomme i det åbne land, som ikke lever op til renskravene, og der arbejdes stadig på at få styr på de sidste ejendomme.

8. Eventuelt

DN havde forud for mødet fremsendt spørgsmål om Grønt Danmarkskort. IC var ligeledes interesseret i at få belyst de af DN rejste spørgsmål.

Spørgsmål fra DN:

Naturrådet for vores område har fremsendt forslag til grønne forbindelser i kommunerne. Det er hensigten, at de, såfremt de anses for begrundede og hensigtsmæssige, skal indarbejdes i den kommende kommuneplan.

Hvordan er det blevet modtaget i Hillerød?

Har forvaltningen gjort sig nogle overvejelser om de forslag, som nu ligger på bordet?

Har forslagene været forelagt politikerne, i så fald, hvordan har de reageret?

DN mener, at det kan være relevant at få belyst, og at det bør prioriteres. Kan vi få en medarbejder fra kommunen til at redegøre for det?

Svar:

NMK-udvalget har behandlet naturrådets rapport i september 2018. De vedtog, at rapporten skal indgå i det videre arbejde med udpegning af Grønt Danmarkskort til næste kommuneplanrevision. Næste kommuneplan skal vedtages i 2021. Vi er endnu ikke gået i gang med kommuneplanrevisionen.

I forbindelse med revision af kommuneplan i 2021, og når vi skal tegne Grønt Danmarkskort, vil naturrådets rapport blive inddraget. Endvidere vil Grønt Råd, og de foreninger der sad i naturrådet, blive inddraget. Der vil også ske et samarbejde med nabokommunerne, for at sikre sammenhæng i de forskellige naturområder på tværs af kommunegrænserne.